

nogen Punkt ere bleve gjendrevne af det ærede Medlem. Naar vi komme til Forhandling over dette Spørgsmaal paa det Sted, hvor det bedre hører hjemme end her, tror jeg, det skal vise sig, at jeg har havt Ret i min Paastand. — Egeoverfor det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (Clausager) skal jeg blot gjøre en eneste Bemærkning. Det ærede Medlem gjentog en Ytring, der tidligere er falden fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th Nielsen) om den overordentlige Interesse, vi skulde nære for Theatret, og som havde været saa paa-faldende stor, at den endog syntes langt at over-gaa vor Interesse for Kirken. Jeg maa i den Henseende blot minde det ærede Medlem om, at det ærede Flertal endnu ikke har stillet noget For-slag om at lukke Kirken.

Ordføreren (Berg): Den stedbundne Forhandling, hvori flere ærede Meningsfæller af mig have deltaget, kan fritage mig for en hel Del Bemærkninger, som jeg ellers skulde have gjort. Med Hensyn til selve Vædringsforslagene og Betænkningen skal jeg indskrænke mig til to smaa Bemærkninger, hvoraf den ene gjælder Spørgs-maalet om et nyt Lokale til Robberskiftsamlingen. Det er ikke ganske rigtigt, naar den meget ærede Minister mener, at Flertallets Grunde i saa Henseende alle ligge udenfor selve Sagen; nei, man ønsker ikke for Siden paa den Maade at faae dis-poneret over de nævnte Lokaler. Det turde vel heller ikke staa fuldstændig klart, hvorvidt det, dersom de overhoved skulde bruges til offentlige Sam-linger, ikke vilde være rigtigere at forbeholde dem for en eventuel Udvidelse af Malerisamlingen. — Den anden Bemærkning angaar Udvalgets Ud-talelse om Fødsels- og Pleiestiftelsen. Den ærede Minister har forstaaet det første Punktum i denne Ud-talelse om Finansudvalgets Tilbøjelighed til at anbefale et nyt Byggeforetagende til en Udvidelse derhen, at man vilde anbefale et Tilskud dertil af Statskassen, men derom staaer der ikke Noget nævnt i Betænkningen. Man har tænkt, at et tilsvarende Beløb kunde benyttes dertil af det Fond af Papirer, som Stiftelsen har, men at denne da selvfølgelig maatte have forgydede Ind-tægter for Afsvænet af Renter. Spørgsmaalet er underordnet, men jeg har fundet mig foranlediget til at udtale dette paa Grund af en enkelt Ud-talelse af den ærede Minister. — Svad iøvrigt Forhandlingen angaar, antager jeg, at man, selv om det ikke er nødvendigt for mig med Hensyn til selve Afstemningens Resultat, ikke vil nægte mig at imødegaa adskillige Angreb dels paa mig personlig og dels paa, hvad jeg tidligere har ud-talt. Jeg skal i saa Henseende henvende mig til de ærede Medlemmer ovre ved Binduerne, som det har været mig kjært idag at faae at høre. Man sige nu, hvad man vil, saa bekræfter den Opfat-telse sig, som er gjort gjældende af Forskjellige,

deriblandt af det ærede Medlem for Skjern (Clausager), at dette Spørgsmaal om Theatret er et overordentlig brændende Spørgsmaal for den Side af Salen. Det meget ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall), har misforstaaet mig i Meget, og naar han troede, at han af mig var foranlediget til at gaa vidt om-kring og udenom Sagen, berøede dette atter paa den Misforstaaelse, han har lagt i mine Ytrin-ger. Han mente saaledes, at jeg i min Bedøm-melse af 1849 havde talt om, at Folk da ikke var saaledes som nuilands, at man da havde ene mere indskrænket Dømmekraft, og at Folket da stod paa et temmeligt ringe Standpunkt. Der-om har jeg aldeles Intet udtalt. Vel har det ærede Medlem Ret i, at jeg dengang var ung — jeg var kun 18 Aar — men jeg var gammel nok til levende at deltage med det sørgte Folk i Glæ-den baade over Friheden og over det nationale Vel, samt til at ærerkjende den høje Betydning af den grundlovgivende Rigsdags Gjærning. Jeg har, som sagt, ikke omtalt Folket i 1849, end sige omtalt det med et eneste nedsettende Ord, men jeg har blot nævnt, at der ved Siden af den frigsjærende Virksomhed stod en tilbageholdende, der fandt sit Udtryk i den af mig nævnte Pro-test imod Grundloven. Man har ikke forstaaet, hvad jeg vilde sige dermed. Jeg skal korteligen med nogle andre Ord gjentage min Tante. Jeg tillader mig at sige, at vort konstitutionelle Liv falder i tre Afsnit; det første indtil 2den Ok-tober 1855, det andet indtil 28de Juli 1866 og det tredje til Dato. Der kan ikke være sjer-neste Tvivl om, at Bestræbelserne for ikke blot at faae et Rigsraad, men saavidt muligt at faae dette dannet paa Rigsdagens Befordring ikke alene vare en Frugt af vort Forhold til de besværre nu forigaede Hertugdømmer, men en Frugt af den Villie imod den grundlovmæssige Frihed, som kom frem gennem Protesten. Imidlertid holdtes i de første to Afsnit denne Protests Menings-fæller — om jeg saa maa sige — tilbage af An-dre, der dengang stode i Flertal og med Folket paa deres Side, men det gjorde dem ikke mere velvillige imod vor frie Udviſning, at de i de første 15—16 Aar holdtes, eller holdt sig selv, tilbage af Gnavenhed eller deslige. Først i det tredje Afsnit af vort Forfatningsliv kom de frem, og jeg tør sige, at det ser ud, som om man nu vil have en Præisning for den store Afholdenhed og Tilbageholdenhed fra vort konstitutionelle Liv, de viste i den første Tid. Ligesom man fra den 2den Oktober 1855 forberedede den 18de November 1863, der, som man sagde, var bestemt til at bære hele vor konstitutionelle Udviſning, og lige-ſom denne Forfatning bar Spiren i sig til den 28de Juli 1866, saaledes er det min Opfattelse, at medens Reaktionen i de første Aaringer gif moderat frem og syntes at lade sig nøie med de vundne Fordele, et mere konservativt Førstekammer,